

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A. Ojoga)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Anton, V. Sîrbu, V. Cotorobai)

ÎN C H E I E R E

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Damian Sergiu, reprezentat de avocatul Eremia Vitalie și recursului declarat de Mutelica Tatiana, reprezentată de avocatul Barbaroș Dumitru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mutelică Tatiana împotriva lui Damian Sergiu, intervenient accesoriu Damian Elena cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 10 noiembrie 2020 Mutelică Tatiana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Damian Sergiu, intervenient accesoriu Damian Elena, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a datoriei în mărime de 9 000 de euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 37 836 de lei și a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 6 605 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 30 000 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că Damian Sergiu a împrumutat de la Mutelica Tatiana suma de 9 000 de euro, pe care s-a obligat să o restituie la solicitarea reclamantului, în termen de câteva zile, fapt confirmat prin recipisa eliberată de pârâtul Sergiu Damian, cu data de 9 august 2019.

Reclamanta a mai indicat că, la multiplele sale adresări față de Damian Sergiu cu privire la restituirea datoriei încă din luna aprilie a anului 2019, pârâtul nu s-a conformat obligației asumate, eschivându-se de la restituirea datoriei.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă a înaintat pârâtului reclamații scrise prin intermediul poștei cu avize recomandate la ambele adrese cunoscute ale pârâtului.

Reclamantul a mai indicat că, a expediat în adresa pârâtului reclamații scrise și prin intermediul executorului judecătoresc.

Astfel, a susținut reclamantul, că pârâtul a primit mai multe cereri prin care reclamantul a solicitat restituirea datoriei încă din luna aprilie a anului 2019, acesta din urmă aducând asigurări reclamantului că va restitui împrumutul în câteva zile.

Cu toate acestea, pârâtul nu a restituit împrumutul în câteva zile cum a promis și nici în termen de 30 de zile prevăzut de art. 1247 alin. (4) Cod civil.

Astfel, pârâtul este în întârziere începând cu 1 iunie 2019, moment din care reclamantul are dreptul și la plata unei dobânzi de întârziere.

Ținând cont că, la data de 31 mai 2019 este data scadenței restituirii împrumutului bănesc în mărime de 9 000 de euro, dobânda de întârziere urmează a fi calculată pe întreaga perioadă de întârziere prin raportare la suma de 18 275 de lei.

A susținut Mutelică Tatiana, că dat fiind că pentru primul semestru al anului 2019 rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei în vigoare la data de 01 ianuarie din anul 2019 este de 6,50 stabilită prin hotărârea Băncii Naționale a Moldovei din 05 decembrie 2017, iar pentru al doilea semestru al anului 2019 rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei în vigoare la data de 01 iulie din anul 2019 este de 7,00 stabilită prin hotărârea Băncii Naționale a Moldovei din 19 iunie 2019, pentru primul semestru al anului 2020 rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei în vigoare la data de 01 ianuarie din anul 2020 este de 5,50 stabilită prin hotărârea Băncii Naționale a Moldovei din 11 decembrie 2019, iar pentru al doilea semestru al anului 2020 rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei în vigoare la data de 01 iulie din anul 2020 este de 3,25 stabilită prin hotărârea Băncii Naționale a Moldovei din 20 martie 2020, și reieșind din faptul că debitorul Damian Sergiu în aceste raporturi juridice contractuale de împrumut nu este consumator, la rata de bază stabilită pentru primul semestru și al doilea semestru al anului 2019 și 2020, urmează a fi adăugate 9 puncte procentuale pe an.

Așadar, pentru perioada de la 01 iunie 2019 – 30 iunie 2019 rata dobânzii de întârziere este de 15,50% (6,50 + 9,00), iar pentru perioada de la 01 iulie 2019 – 31 decembrie 2019 rata dobânzii de întârziere este de 16,00% (7,00 + 9,00), precum și, pentru perioada de la 01 ianuarie 2020 – 30 iunie 2020 rata dobânzii de întârziere este de 14,50% (5,50 + 9,00), iar pentru perioada de la 01 iulie 2020 – 06 noiembrie 2020 rata dobânzii de întârziere este de 12,25% (3,25 + 9,00).

În consecință, pentru perioada de întârziere 01 iunie 2019 – 30 iunie 2019 (30 zile) cu rata dobânzii de întârziere de 15,50%, dobânda de întârziere este de 2 322 de lei, iar pentru perioada de întârziere 01 iulie 2019 – 31 decembrie 2019 (180 zile) cu rata dobânzii de întârziere de 16%, dobânda de întârziere este de 14 382 de lei.

Pentru perioada de întârziere 01 ianuarie 2020 – 30 iunie 2020 (182 zile) cu rata dobânzii de întârziere de 14,50 %, dobânda de întârziere este 13 179 de lei, iar pentru perioada de întârziere 1 iulie 2020 – 6 noiembrie 2020 (130 zile) cu rata dobânzii de întârziere de 12,25%, dobânda de întârziere este de 7 953 de lei.

Astfel, pentru perioada de întârziere de la data de 01 iunie 2019 până la data de 06 noiembrie 2020, dobânda de întârziere este în mărime de 37 836 de lei, sumă care a solicitat instanței de judecată să o încaseze din contul pârâtului Damian Sergiu în beneficiul reclamantului Mutelica Tatiana.

Prin hotărârea din 27 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea de chemare în judecată înaintată de Mutelică Tatiana împotriva lui Damian Sergiu, intervenient accesoriu Damian Elena cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de judecată, Mutelică Tatiana a declarat apel.

Prin decizia din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Mutelică Tatiana, s-a casat hotărârea din 27 octombrie 2021 a

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mutelică Tatiana împotriva lui Damian Sergiu, intervenient accesoriu Damian Elena cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, și s-a pronunțat o nouă hotărâre hotărâre, prin care: s-a admis parțial cererea de chemare în judecată și s-a încasat din contul lui Damian Sergiu în beneficiul Tatiane Mutilica suma de 218 euro cu titlu de dobândă de întârziere, conform cursului BNM la momentul executării, suma de 12 753 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 5 alin. (1), 8, 9 alin. (1), 10 alin. (1), 512, 514, 572, 585, 617, 619 alin. (1), 867 alin. (1), 871 alin. (1) Cod civil, Colegiul a reținut că obiectul examinării în cauză constituie acțiunea înaintată de Mutelică Tatiana privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Raportând dispozițiile normelor materiale la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul a considerat că concluzia instanței de fond este incorectă, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, fapt ce a dus la aplicarea eronată a normelor de drept material, motive pentru care hotărârea primei instanțe - urmează a fi casată, cu emiterea unei noi hotărâri.

În această ordine de idei, Colegiul a conchis că dobânda de întârziere urmează a fi calculată din suma de 9 000 euro, dar pentru perioada din 19 august 2020 (+7 zile termen de restituire a împrumutului acordat de creditor) – 10.11.2020, conform avizului de recepție a corespondenței poștale, folosindu-se cota procentuală de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 al Codului civil și o va încasa de la Damian Sergiu, în mărime de 218 euro.

Astfel, raportând circumstanțele speței la normele de drept enunțate, Colegiul a considerat că Mutelică Tatiana este îndreptățită să pretindă dobânda de întârziere calculată pentru perioada de întârziere din data restituirii reclamației plus șapte zile acordate de creditor pentru restituirea împrumutului în mărime de 218 euro.

La 10 noiembrie 2022, Damian Sergiu, reprezentat de avocatul Eremia Vitalie, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioară la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

La 03 ianuarie 2023, Mutelică Tatiana, reprezentată de avocatul Barbaroș Dumitru, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 09 iunie 2022 și a expediat-o participanților la proces la 08 noiembrie 2022, fapt confirmat prin

scrisoarea de expediere (f.d. 162), astfel, recursurile declarate la data de 10 noiembrie 2022 și 03 ianuarie 2023, sunt în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 14 decembrie 2022 și 03 februarie 2023, instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 10 februarie 2023, Damian Sergiu, reprezentat de avocatul Eremia Vitalie, a solicitat declararea recursului depus de Mutelica Tatiana, reprezentată de avocatul Barbaroș Dumitru, inadmisibil.

Până la data examinării admisibilității, alte referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Damian Sergiu, reprezentat de avocatul Eremia Vitalie și Mutelica Tatiana, reprezentată de avocatul Barbaroș Dumitru, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile ca inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Damian Sergiu, reprezentat de avocatul Eremia Vitalie și Mutelica Tatiana, reprezentată de avocatul Barbaroș Dumitru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursurile declarate de Damian Sergiu, reprezentat de avocatul Eremia Vitalie și Mutelica Tatiana, reprezentată de avocatul Barbaroș Dumitru, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Damian Sergiu, reprezentat de avocatul Eremia Vitalie și Mutelica Tatiana, reprezentată de avocatul Barbaroș Dumitru, împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat